

Zakonske spremembe na področju čezmejnega izvajanja storitev in zaposlovanja tujcev

26. junij 2023

1 Zakon o čezmejnem izvajanju storitev

Novela Zakona o čezmejnem izvajanju storitev ("ZČmIS-1") je bila sprejeta 22. 3. 2023 in se je povečini začela uporabljati 18. 4. 2023, posamezne določbe pa se začnejo uporabljati 1. 1. 2024.

1.1 Povišala se bo osnova za plačilo socialnih prispevkov za napotene delavce

ZČmIS-1 črta določbo 2. odstavka 144. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, da se kot osnova za plačilo socialnih prispevkov za delavce, ki so napoteni na delo iz Slovenije v tujino, upošteva znesek plače, ki bi jo delavec za enako delo prejel v Republiki Sloveniji. V praksi je to plača v višini slovenske minimalne plače, kar za slovenskega delodajalca praviloma pomeni precej nižji znesek socialnih prispevkov, kot znesek socialnih prispevkov, ki bi ga moral plačati delodajalec v državi gostiteljici. Navedena ureditev pomeni precej nižjo stroškovno obremenitev plač za delodajalce in zato predstavlja nelojalno konkurenco napram delodajalcem v drugih državah, pa tudi napram delodajalcem, ki enakega profila delavcev ne napotujejo v tujino, za slovensko državo pa pomeni tudi nižji priliv v pokojninsko blagajno. Za napotene delavce pa trenutna ureditev pomeni, da bodo v primerjavi z drugimi delavci, ki prejemajo enake plače, upravičeni do precej nižjih pokojnin. 1. 1. 2024 se ta privilegij za delodajalce, ki napotujejo delavce iz Slovenije, ukinja in se bo pri plačilu socialnih prispevkov za napotene delavce kot osnova upoštevala plača (z vsemi upoštevnimi dodatki k plači), ki jo delavec prejema.

1.2 Strožji režim za delodajalca, ki opravlja delo z napotenimi delavci

Skladno z ZČmIS-1 delodajalci, ki napotujejo delavce v tujino, v zadnjih treh letih ne smejo imeti več kot ene ugotovljene kršitve v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, zaposlovanjem na črno ali posameznimi določbami Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ocenjevanjem tveganj za varnost in zdravje pri delu, usposabljanjem delavcev za varno delo ali zagotavljanjem varnega delovnega okolja in uporabo varne delovne opreme) oz. več kot ene ugotovljene kršitve s področja oviranja izvajanja inšpekcijskega nadzora, za katero jim je bila s pravno močno odločbo izrečena globa za prekršek. Delavcev tudi ne sme napotovati delodajalec, ki je davčni neplačnik.

1.3 Istočasno opravljanje dela v dveh državah članicah EU

ZČmIS-1 natančneje opredeljuje pogoje za čezmejno izvajanje storitev slovenskih delodajalcev, kadar delavec za enega delodajalca običajno opravlja delo v najmanj dveh državah članicah EU.

Wolf Theiss

1.4 Prijava dela tujega delodajalca

Skladno z ZČmIS-1 za izvajanje čezmejnih storitev z napotenimi delavci ne zadošča zgolj pridobitev potrdila A1. ZČmIS-1 od tujih delodajalcev zahteva, da vsakega napotenega delavca pred začetkom izvajanja storitve prijavijo na Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje ("**ZRSZ**"). Pri tem je potrebno navesti naziv in sedež tujega delodajalca, podatke o pooblaščenih osebah delodajalca za stike z nadzornimi organi, vrsto storitve, podatke o delavcu in naziv njegovega delovnega mesta, obdobje napotitve, lokacijo opravljanja dela delavca. ZRSZ o takšni prijavi tujemu delodajalcu izda potrdilo.

1.5 Usmerjen nadzor Ministrstva za delo

Nadzor nad skladnim izvajanjem ZČmIS-1 po novem izvajajo tudi Inšpektorat RS za infrastrukturo, Finančna uprava RS, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ("**Ministrstvo za delo**") in policija. Ministrstvo za delo bo pripravilo oceno tveganja in opredelilo sektorje in okoliščine, v katerih tuji delodajalci najpogosteje čezmejno izvajajo storitve oz. v katerih so najpogosteje ugotovljene kršitve. Na podlagi ocene tveganja bo Ministrstvo za delo vsaj enkrat letno nadzornim organom predlagalo, da izvedejo usmerjen nadzor nad tujimi delodajalci.

1.6 Globe

ZČmIS-1 določa za prekrške tujega delodajalca globe v višini od 2.000 do 60.000 EUR, za odgovorno osebo tujega delodajalca pa globe v višini od 200 do 6.000 EUR. Za tovrstne prekrške se med drugim štejejo čezmejno izvajanje storitve kljub neizpolnjenim pogojem, neprijava ali nepopolna prijava storitve pred njenim čezmejnim izvajanjem, nehramba dokumentacije oz. njena nepredložitev pristojnemu nadzornemu organu in opustitev prevoda dokumentacije s strani delodajalca oz. samozaposlene osebe.

2 Zakon o tujcih

Novela k Zakonu o tujcih ("**ZTuj-2**") je bila sprejeta 22. 3. 2023 in je bila nato zaradi suspenzivnega veta državnega sveta še enkrat potrjena aprila 2023, v večji meri pa je novela začela veljati 27. 4. 2023.

2.1 Izpit iz znanja slovenskega jezika

ZTuj-2 ohranja zahtevo, da je za podaljšanje dovoljenja za bivanje družinskih članov tujih delavcev nujno, da slednji (starejši od 18 let in mlajši od 60 let) v enem letu opravijo izpit slovenskega jezika na ravni A1, ki je osnovna raven jezika. Člen je bil v ZTuj-2 vpisan že z zadnjo novelo, vendar se po novem njegovo izvajanje zamika za 18 mesecev, določba bo tako stopila v veljavo šele 1. 11. 2024. Vlada želi postopek integracije tujcev olajšati predvsem z brezplačnimi jezikovnimi tečaji, ki bodo tujcem omogočili lažjo integracijo v slovensko družbo.

2.2 Poenostavljena zamenjava delodajalca in delovnega mesta

ZTuj-2 poenostavlja postopek spremembe delovnega mesta pri istem delodajalcu in celo spremembe delodajalca v okviru pridobljenega enotnega dovoljenja tujca ali modre karte EU. Upravnim enotam v takšnih primerih namreč ni več treba izdajati odločb o pisni odobritvi spremembe. Sprememba je mogoča že na podlagi podanega soglasja ZRSZ. Za tujce so tako postopki hitrejši in enostavnejši.

ZTuj-2 omogoča pospešitev obravnave prošenj tujcev za izdajo enotnega dovoljenja za poklice na področjih zdravstva, socialnega varstva, vzgoje in izobraževanja. V postopku o podaji soglasja odloča ZRSZ in ne več upravna enota.

ZTuj-2 pomembno razširja tudi možnosti za vročanje dovoljenj oz. odločb tujcu, s čimer odpravlja administrativne ovire (tujcem, ki so v postopku podaljšanja dovoljenj je dovoljeno, da prečkajo državno mejo; tujcem je podaljšano začasno dovoljenje lahko vročeno tudi preko pošte).

3 Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev

Novela Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev ("ZZSDT") je bila sprejeta 28. 3. 2023. Večina določb se začne uporabljati 8. 7. 2023. Novosti so vsebinsko usklajene z zakonskimi spremembami ZTuj-2, oba predpisa skupaj namreč celostno (vsebinsko in procesno) urejata problematiko zaposlovanja, dela in prebivanja tujcev.

ZZSDT prosilcem za azil omogoča, da bodo lahko pravico do prostega dostopa na slovenski trg dela uveljavljali že po treh mesecih statusa prosilca za azil in ne več po devetih mesecih.

Kako vam Wolf Theiss lahko pomaga

Wolf Theiss ponuja celostne in hkrati po meri strank prilagojene rešitve za zagotavljanje skladnosti poslovanja, in sicer:

- (i) priprava vseh potrebnih dokumentov za zaposlovanje tujih delavcev,
- (ii) priprava delovnopravne dokumentacije za napotitve delavcev oz. opravljanje dela delavcev v dveh državah članicah EU,
- (iii) pravno svetovanje s področja delovnega prava in zaposlovanja tujcev in
- (iv) izkušeno ekipo odvetnikov specialistov s področja delovnega prava.

Našo prednost poleg samih strokovnjakov s področja delovnega prava predstavljajo bogate mednarodne izkušnje ter učinkovito čezmejno sodelovanje, kadar gre za korporacije s povezanimi družbami v regiji Srednje, Vzhodne in Jugovzhodne Evrope.

O odvetniški pisarni Wolf Theiss

Wolf Theiss je ena izmed vodilnih evropskih odvetniških pisarn v regiji Srednje, Vzhodne in Jugovzhodne Evrope, ki se osredotoča na mednarodno gospodarsko pravo. V pisarni deluje več kot 360 pravnikov v 13 državah in več kot 80 % dela predstavlja čezmejno zastopanje mednarodnih strank. Z združevanjem strokovnega znanja s področja prava in poslovanja Wolf Theiss razvija inovativne rešitve, v katerih se prepletajo pravno, finančno in poslovno znanje ter izkušnje.

Za več informacij o naših storitvah se obrnite na:

Markus Bruckmüller
Partner, Rechtsanwalt (Odvetniška
zbornica na Dunaju)

E markus.bruckmueller@wolftheiss.com

T +386 1 438 0010

Teja Balažic Jerovšek
Partnerka

E teja.balazic-jerovsek@wolftheiss.com

T +386 1 438 0024

Žiga Dolhar
Counsel | Odvetnik

E ziga.dolhar@wolftheiss.com

T +386 1 438 0013

To mnenje je bilo pripravljeno zgolj v splošno informacijo in ni nadomestilo za pravno svetovanje. Wolf Theiss zato ne prevzema odgovornosti, če boste na podlagi informacij v tem mnenju ravnali ali ne ravnali na določen način. Če bi želeli izvedeti več o obravnavani temi ali naših storitvah na splošno, se lahko obrnete na navedene kontaktne osebe ali na:

Odvetniška pisarna WOLF THEISS - Podružnica v Sloveniji, Bleiweisova cesta 30, 1000 Ljubljana, Slovenija,
www.wolftheiss.com

Sign up

to receive our
latest updates
and insights